

LA MORAL Y L'ADMINISTRACIÓ

I.

Indirectament, al menos, totes las manifestacions de l'Estat han de tenir tendencia moralisadora; per això los tractadistas fan la distinció entre aquella acció espontànea social de l'Estat sobre las costums, que en aquest cas no es més que la societat considerada com á persona collectiva, funcionant ab conciencia propia y modificant paulatinament las costums y elaborant sólidamente 'l dret, y l'altra acció directa que manifesta l'Estat ab lo nom de *policia de las costums ó de la moralitat*, que no es altra cosa que la repressió feta pel Gobern contra la inmoralitat que sempre atrevida tracta de corrompre tot cuant la rodeja, sent en aquest cas lo Gobern qui ab midas repressivas detura son desenrrotillo progressiu si no pot desarrelarlo per enter. De manera que la missió de l'Estat es sempre de combatre per medi de prohibicions y penas tot lo que alteri la moralitat pública, no donantse mai per vènus, impedint en uns cassos, localisant en altres, y si possible fora extirpant lo vici per complert.

Vista la ineficacia d'aquestas midas repressivas, que per lo general no donan lo resultat que podríá esperarsen, s'ha estudiad lo vici en sas més ocultas relacions entre l'individuo y la societat en general, donant per resultat aquest interessant estudi, que no n'hi ha prou ab l'acció repressiva del Gobern per ser massa momentànea, sino que deu atendres aquella acció lenta, pero sólida, d'educació, que millor convinga á la societat, associantse, en tal cas, los dos procediments que consisteixen, d'una part, en reprimir lo vici ab las funcions del Gobern y per altra, fomentar las bonas cos-

tums ajudant á la societat cuan l'esfors desmoralisador dels individuos preten oposarse al criteri de moralitat general feta ja costum.

Aquestas dues accions fan diferente via, pero en los resultats convergeixen á un mateix fi, manifestantse palpablement en la práctica, per aquella classe de individuos que no tenint la voluntat prou vigorizada, s'entregan ab desenfré al vici y 's connaturalisan fàcilment ab l'atmósfera de inmoralitat regnant, haventni d'altres que ab la conciencia més sensible, momentàneamente s'entregan, per aquells desfallements naturals que la voluntat te á volutas pero que la conciencia sempre alerta se cuya de reanimar, fent que no caygu vensut en la lluita empenyada. A n'els primers sols son eficassos los procediments repressius; a n'els segóns sols importa que 's vigorisi aquella conciencia y 's fortaleixi aquella voluntat per l'altre procediment social, silencios, si, pero molt eficás, de la conciencia collectiva que inquebrantable serveix de far al temptat per las sugestions del vici y li dona en los moments de dupte lo verdader criteri de la moralitat.

No tractarém d'establir 'l límit fins ahont pot arribar l'acció de l'Estat y la llibertat, si llibertat pot dirse, que te l'individuo de obrar. Aquí 'ns proposem fer ressaltar la benefactora influencia que pot exercir lo Gobern manifestant sa oposició á tots los vicis individuals de trascendencia social, com diu lo sabi catedràtic de la Universitat d'Oviedo, senyor Posada.

Si molt important es la influencia de la opinió pública, que espontàneamente se manifesta de conformitat al concepte moral que tinga la societat, li es indispensable lo concurs del procediment governatiu en las dues formas, que denomina lo senyor Posada, *indirectas y directas*.

Son *indirectas* quan tots los esforços tendeixen à vigorisar lo concepte moral, valentse de las institucions educativas; y son *directas* las accions tutelars que dificultin 'l vici sense desfallements ni transaccions, sanejant l' atmósfera ahont aquest se desenrrotlli.

El camp ahont l' Estat aplica las sevas energias l' han dividit los tractadistas en cinc categorías.

1.ª Policia de la corrupcio sexual, 2.ª de la borratxera, 3.ª del joch, 4.ª, dels espectacles públichs, haventnhi alguns que hi afegeixen los mals tractes als animals.

Per ser més de oportunitat nos ocuparem solsament de la primera y tercera categoria per no disposar d' espay ni tenir suficientas forzas pera portar à cap un trevall de tanta importancia.

II

En lo concepte general de *corrupcio sexual* sols se inclohen las manifestacions que fan referencia à la societat, així es que tots los estats, inclús l' espanyol, están conformes en los següents punts: Primer, l' Estat ve obligat à que 'l sentiment moral del públich no s' ofenga per calsevulla espectacle inmoral, castigant tots los códichs las moltes infraccions que 's podan cometre. Segón. Ve igualment obligat à castigar tota excitació à la corrupcio sexual y especialmente als menors.

Baix aquests punts de vista totas las nacions civilisadas están conformes en que los Administradors de la cosa pública venen obligats, com à delegats del gobern, à posar totas las restriccions necessarias al vici y à tota inmoraltat que 's manifesti en algú dels mencionats sentits.

En lo que no están tots conformes, es en la primera y tercera classificació, quan lo vici ja ha pres carta de naturalesa; y alashoras se pregunten àqué ha de fer l' Estat?

Ja hem dit que al iniciarse 'l vici es un deber que l' Estat ha de cumplir lo de combatrel sense transaccions, pro una vegada arrelat ja no están tots conformes ab la manera de combatrel. Tractant solsament de la *corrupcio sexual professional*, dirém que hi han dos escolas que 's combaten. De un costat, los partidaris de reglamentar 'l vici, de l' altre los prohibicionistas. Los primers demandan la reglamentació oficial, sometentla al tractament higiéнич y al impost. Los prohibicionistas diuen que es contrari à la missió moralisadora del Estat lo transigir ab lo vici reglamentantlo fentse forts en las consideracions de higiene, defectuosa sempre.

Per lo general son en majoría los partidaris de la reglamentació, sent així que las legislacions positivas están calcadas en sa major part sobre aquest criteri.

Per lo que respecta à Espanya devém dir que en apariencia tení la reglamentació, pero en realitat no sabém quin sistema se segueix perque es impossible classificarlo. Lo gobern espanyol per R. O. de 4 de Janer de 1889 encomanà lo servey de Higiene als Ajuntaments, pero més tard per R. O. de 6 de Desembre de 1892, subordinà altra volta dit servey als governs civils donantlosi tan amplissimas facultats que en la pràctica se fa sentir la necessitat de una reglamentació general ja que aquest es lo criteri que sustenta l' Estat espanyol.

Iguals consideracions generals son aplicables al vici del joch.

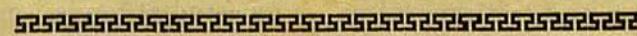
Lo joch considerat com à especulació es altament inmoral; sos efectes son desastrosos; à més de engendrar hábits de ganduleria, es causa de mil calamitats, com son los disgustos de familia y 'ls desequilibris de carácter social que naixen d' aquest vici, sent l' Estat qui deu preocuparse de sa extirpació si ha de cumplir la missió moralisadora que li està encomanada.

Lo que no se explica es que per motius financers l' Estat siga l' amparador de determinats jochs y rifas que li trahuen aquella forsa moral que tant necessita per combatre 'l vici.

A Espanya existeix una legislació contra 'ls jochs anomenats prohibits, de manera que si no se persegueix aquest vici en determinats cassos, no es per deficiencias de la legislació, sino per culpa dels funcionaris als qui l' Estat ha confiat 'l cumpliment de sas sobiranias disposicions.

Cuan hi ha bona voluntat per part dels funcionaris, aquest vici no s' escapa de entre las mallas prou estretas de la lley.

JOAN VALMANÀ.

À L'OMBRA DE 'L CAP-GROS

PREMIADA EN LO CERTAMEN DE PALAFRUGELL

Del Cap-gros en lo bell peu,
Mullant del gegant la planta
Qu' en sorral d' argent s' ageu,
De la mar la onada breu
Hi mormola eixa complanta:

«Soch un glop del mar gloriós,
Tresor y orgull d' eixa platja
Que tancan en bell redós,
Sant Esteua y lo Cap-gros,
Empaytant de l' vent la ratxa.

Cada estela que se mou
Brillant com franja de plata,
Ha escupit d' extranyos lo jou
Y un rull de recorts enclou
Com polsim d' una cascata.

Aquí, fugint d' En Roger,
Cent naus rompent sas amarras
Trobáren son jorn darrer;
Aquí inmortal s' hi va fer
L' escut de las cuatro barras.

De 'ls temporals al redós,
Aqui tot baixell abriga 's,
Cercant lo blanch y espumós
Remoí, que ab argent fós
Ruixa las illas *Formigas*.

De 'ls illots fins al sorral
Y del sorral fins á l' illa;
Are ab petóns de l' gargal,
Are al empeny del mestral,
Aqui un arch de gloria brilla.

¿Qui no sab, que per cantá
Los recorts bellos d' eixa costa
Que banya l' Mediterrá,
Desd' que l' sol ix, mormolá
Nos cal, fins que vá á la posta?

¿Qui no sab que cada nit
Treném etern aquest himne
Que, explayantse en lo infinit,
Brunz, per l' ayre repetit,
D' un chor de fadas, al ritme?

Arca inmensa, nostre fons,
Los segles tresors hi amagan;
Las gestas y tradicions
Y rondallas y causóns,
Aqui 's destrián y vagan.

Com d' un angel lo cabell,
De l' oreig al brés s' esbulla;
Com plumatge d' un auzell;
Com floreta d' un ramell
Que 's mustiga y se desfulla.

D' aqueix raser los confins
Vetlla en sa cova la aloja;
Fan centinella els dofins,
Per si ab fustas d' argelins
Torna l' capdill Barbarroja.

Sempre bella é imponent,
Nostra hermosa mar llatina,
Per doser té l' firmament;
La tramontana per vent
Y arenas d' or per joguina.

N' es cant de Patria, el rumor
Qu' engeguém, arréu, cada ona;
Cant de Patria y cant de amor;

Dolsas tonadas d' un chor
Que aquí la gloria esgrahona.

Ténen las fadas son cau
Sots lo penyal que socava
De l' aygua l' colpeig suau,
Y soch l' espill en que 's plau
Mirallar, la volta blava.»

De l' *Cap-gros* en lo bell peu,
Mullant del gegant la planta
Qu' en sorral d' argent s' agéu,
De la mar la onada breu
Hi murmura eixa complanta.

¡Qui pogués descloure 'ls rulls
De ta llosa crestallina!
¡Qui tingüés prou clars los ulls
Per pogué llegí en tos fulls,
Sempre bells, oh mar llatina!

FRANCESCH MARULL.

CARTA DIRIGIDA Á FRA. DIABLE

Estimat Fra: Dirás que 'm fico en camisas d' onze varas, y jo fins te permeteré posarnhi duas ó tres més, ja que molt es poguerse ficar en cualsevol camisa en aquest temps en que tots la tenim ó empenyada ó á punt d' empenyar: dirás tú lo que vulguis, pero jo dech y vull contestarte unas quantas cosas que 'm contavas en un dels passats nombres de LA SENYERA.

Ja vull passar per alt tot alló que dius respecte á la meva personalitat, en lo qual més que com á Fra te portas com á Diable, posantme en lòs núvols, porque com tot lo fictici s' ensoterra no poguentme sostener gayre ni gens en aytals alturas aniré á donar ab lo meu cos en los abims del regne de l' teu tocayo. Mes ja 't dich que tot aixó vull pasarlo per alt, ja que á mí ni atany, ¡més ay! ¡creus tú que jo pugui deixar de cridar alt, pero molt alt, sobre tot lo que 'm contas després? ¡Puch veure y sentir, sense que se m' esgarrifi el sentit moral, tot lo que vaig sentir, y veure ab los ulls de la imaginació, firmat ab ta firma *mística-pedadora* de Fra Diable? Jamay.

Escolta: Jo vaig agafar lo periódich, y el vaig comensar á llegir, quant de sobte vaig quedar parat al veure que un dels articles á mon nom, y per consegüent á ma persona anava dedicat. Lo primer que vaig fer va ser mirar la firma y ¡quina no fou la meva estupefacció al veure l' article firmat per tot un Fra! ¿Un Fra dirigintse á mí? Que diable...? Com

tot un Fra Diable. Oh sí y que be acreditas lo teu nom! Com á Fra te limitas á recordar, pero com á Diable ¡recordas unas cosas!

Molt vaig tindre que rumiar pera caure en qui eras; mes com tot te l' seu fi en aquest mon, també l' tingué ma indagació sapiguent qui eras tú. No puch amagarte l' assombro de que vaig esser objecte al veure que tu jtu! havías abandonat lo segle, y que no content ab abandonarlo lo trabucavas fetxant per l' any de la Encarnació.

Lo meu assombro no tingué límits quan vaig llegir l' esmentat article ¡Quinas cosas per ser ditas per un Fra per més Diable que sía! De moment vaig figurarme que tu tan sols te limitavas á observar, que anavas derrera de las figuras que ab tanta soltura y elegancia dellenyatje fas moure en reduhit cercle de un escrit de quatre columnas, que veyas sos mohiments físichs y morals y que los anavas retratant sens perdre detall... mes ¡oh horror! després te vaig veure embolicat ab en B... obsequiant á la X... y rebent un fort colp de puny de la N... ¡Tot quan jo vaig creure era il-lusió! Tu no 't limitavas á observar sino que també eras objecte d' observació; tu no 't limitavas á retratar sino que també eras retratat y per fi tu no 't limitavas á anar al derrera de la X... y de la N... sino que rebías un fort colp de puny de aqueixa, ¿ho compréns? un colp de puny. Confesa que per rébrelo habías d' esser al seu devant.

¡Ay Fra amich! Tu sí que ab tota pau de conciencia no podías dir com ton company: *per aquí no ha passat*, per que ixa ho crech si podía pasarhi! ¡Ab unas mánigas tan amples com me gastas!

Mes no te quedarás sense cástich; en lo peccat inclosa hi va la penitencia y ja que de las cosas del mon enterarte t' agrada y no t' esgarrafias de recordar cosas horriblement profanas, jo vaig á contarte un qüento y á dirigirte una pregunta á la que 'm contestarás sino es que lo teu Prior, al veure ton sacrilegi passat, ha bloquejat ta celda pera evitar que á ella hi arribi LA SENYERA, medi material del cumpliment de ta falta. Medita.

En un poblet de la costa hi havia, y encare hi es, una masía, á la que varias generacions activas y treballadoras ab sos constans esforços havían lograt donarli lo sobrenom de «La rica». Feya poch temps que la casa ab tots los mobles, remats y existencias de graner y seller era governada pels dos vells pares d' en Pauet lo qual había sigut objecte desde sa infantesa d' una instrucció que sobrepujava á la

de tots los hereus del poble si be no arribava al nivell de la que 's requereix pera militar en certas y determinadas esferas, no de las més altas.

Moriren los vells, y en Pauet, siga per objecte de sa educació, siga per son poch amor á la agricultura, prengué l' partit de realisar tots sos bens, colocarlos en crèdits del Estat y anarsen cap á la Condal á disfrutar en pau y tranquilitat de sus sanejadas rendas. Aixís ho feu, mes no sense que seguint la corrent d' altres y altres joves, deixés de posar carinyo en una aventurera que, atreta per la posició del xicot, mil voltas li jurá que l' estimava sens que cap de las mil ell notés la falsia de tals juraments.

Y succeí lo que sempre succeheix: ella vivint á costa d' en Pauet, millor que may pogué entregarse á la passió que de temps sentia per un altre... Quan en Pau se n' enterá, ab gran sentiment sí, pero ab no menos forsa de voluntat arreglá la maleta y á la matinada, prengué lo tren partint cap á son poble sense girar sisquera un sol cop la vista enrera.

Gran había estat lo colp pera en Pauet, pero més gran volía que fos lo remey. En Pauet había acordat casarse. ¿Quina había d' esser ella? Qualsevol. Totas eran prou bonas noyas en lo poble. La Roseta no li anava del tot malament; los seus pares hi venian molt bé, y encar que se mostrés un xich esquerpa, alló era efecte de sa propia inocència, de sa juventut.

No passá un mes que la Roseta y en Pauet rebíen en un dels camerins de la església la benedicció del sacerdot.

Mes estava de Deu que l' pobre Pau, no había d' esser felís. Dos anys feya que no l' havia vist d' ensà que va casarse, al cap dels quals vaig trobarlo en una fonda tot viatjant pel Alt Ampurdá.

—Tú per aquí Pauet? — Vaig dirli.

—Sí, jo, ja ho veus —me contestá —jo aburrit del mon y de tot, jo desesperat, jo...

—Be, veurás, ¿de que t' esclamas home? Conta.

—¿Sabs, la Roseta?...

—Ta muller...

—Una ex-muller. No t' asombris, calla y escoltam y contestam si pots. Quant se vá casar ab mí, n' estimava un altre ¡recordas aquella violència que semblava que se li feya al volerla casar ab mí? Donchs ja la tens explicada... Na Rosa —continúa movent lo cap —na Rosa me va faltar.

—¿Que 'm dius, are? — vaig afegir tot sorpres. —Ah, pero tú procedirías contra ella;

entaularías demanda de divorci; lo tribunal fallaría á favor de dita demanda; la sentencia 's portaría á execuciò...

—Tot, tot quan dius, va passar: la vaig deixar ni més ni menos que á la de Barcelona.

—Pots estar satisfet, ta dignitat...

—¿Ma dignitat? ¡Ay pobret! Ma dignitat va quedar á salvo ab aquella derrota, quan vaig deixarla al saber que jo era lo pagano y un altre l' estimat, mes en aquest cas ma dignitat ni gens ni mica ha quedat á salvo; lo marit y la muller se dehuen reciprocch aliment; jo era lo rich, ella la pobra, y res; que tinch de contemplar com ab los meus quartos ella se dona la gran vidassa al costat d' ell, del seu estimat, de la causa de que una dignitat...

—Créus tú que aixó es llògich, créus tú que aixó es just? Es á dir que, quan no hi hagué sagraments de pel mitj, ma honra y dignitat quedaren salvadas, y quan lo sagrement s' interposá... ja ho veus. ¿Qué m' en dius de tot aixó?...

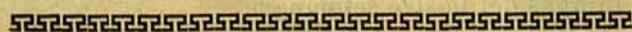
**

Estimat Fra Diable: aquest es lo cástich que 't donch per haver escrit desde ta celda religiosa aquell article profà nomenat «Nit de serenatas»: demanarte que contestis per mí á la pregunta del amich. ¿Qué m' en dius de tot aixó?

Besa humilment tas sandalias ton amich que fou en lo segle

F. PUJOLÀ VALLÈS.

Barcelona 17 Juny 1898.

MARINESCAS

Fa temps que vinch observant
que de mi estás recelosa,
que de vora meu t' apartas,
que ma presencia 't destorba,
y si algú cop ens trobem
orsas y 'm giras la popa
igual que un contrabandista
quam divisa un guardacostas.

Des que he arribat aquest viatje
y en ton port he donat fons,
que no 'm fas lloch en la andana
ni 'm deixas atracá al moll.

Si no vols donarme entrada
m' ho dius, me n' entorno 'l rol,
vaig á bordo, salpo l' ancora,
y 'm fondejo á un altre port.

JOAN BTA. CAMÓS.

NOVAS LOCALS

Tot passa en aquest mon. Ha passat la Festa Major: quan torni, haurá passat un any: un any més del passat; dotze mesos menos del per-vindre.

Han transcurregut els tres días en que 'l poble oblidant els afanys pera guanyarse 'l pa de cada dia, no pensa mes que en esplayar son ánim. Tres dias en que la vila 's manifestá diferente dels altres, ab aspecte peculiar molt semblant al dels altres anys.

Com la festa se celebra á la entrada de l' estiu, el jovent estrena 'ls trajes. Un mes abáns els treballadors fan la feyna ab més coratje. Cal que 's fassin alguns estalvis; cal que al arribar la vigilia de la festa, las butxacas se trobin plenas, pera que 's puguin buydar

Las tendas se troban ben provehidas, y per aumentar las tentacions, molts industrials ambulants mostran las sevas mercaderías en barracas y paradas que s' aixecan al mitj del carrer.

Las firas en els pobles industrials van continuament en decadencia: pero las festas mayores van adquirint carácter de fira.

Als voltants dels envelats, taules en la que 's despatxan refrescos y licors: paradas de quincalla y bijutería y de bruniyols en el Passeig del Portal: una tenda de campanya, en el carrer Major prop de dit Passeig, dintre la que hi ha un fonógrafo, en lo quin segóns el cartell que hi ha á la entrada *se oye la Guerra de Cuba y la voz del inmortal Gayarre*: al costat un francés que després de desplegar una taula que treu de una petila maleta, mostra al pùblic una mena de baldufes ab las que se pot ensenyar practicament als noys el movimiento de la terra, y 'ls efectes de la forsa centrífuga, y ademés *latas de multiplicar*: á la plassa una taula en la que 's ven *ayqua de Penedas*: tiro de coloms á la platja; y tants d' altres venedors ambulants quina industria no 's trova en el Reglament de la Contribució industrial, demostran plenamant el carácter de fira que va prenent ja desde alguns anys la nostra festa major.

L' adorno de las fatxadas y d' alguns carrers no ha sigut cosa qu' en aquesta festa hagi preocupat als palamosins. Y es llástima, perquè encare recordem el gran efecte del carrer Major y 'l de la Murada, en aquellas célebres festas de carrer que fa eatorze ó quinze anys se celebraren pe 'l Setembre. Per aixó la tentativa de aquest any es digne d' aplauso. La

Plassa del Forn semblava una altra, ab l'adorno de la fatxada del edifici ahont te son domicili '! Centre Republicà Federal, y 'ls fanals de paper colocats en dita plassa: com també presentava bon cop de vista 'l tros de la carretera de San Feliu en que s' hi posaren algúns de dits fanals.

Els dos envelats no presentaven cap particularitat: molta gent y molta animació, pero lo qu' es un bon ball no l' hem vist: veritat es que pocas vegadas l' hem pogut veure. Per acabarho d' adobar en la nit del dissapte caygué un ruixat, que obligá als balladors á tançarse en dues salas, y era tanta la gentada, que no s' hi cabia.

Las sardanas han sigut com sempre lo mejor de la festa: pera ferse carrech del aspecte del carrer Major y de la Plassa, es precis véureho. Aquella animació y aquell luxo, fou tal com diguérem en el número passat que seria: es cosa tan sabuda, que no hi ha perill de equivocarse al fer de profeta.

La cobla dels Montgríns ens ha fet sentir algunas sardanas de las características de nostra terra, de música verdaderament catalana, demostrant una vegada més, que avuy es la primera cobla del Ampurdá. Nostre amich el compositor D. Pere Rigau sab ferho: coneix com ningú lo qu' es el ball ampurdanés, y dirigint una cobla com la de Torroella, quins individuos saben lo que tocan, no es extrany qu' ens hagi proporcionat el plaher de saborejar la música del pais tancada dintre 'ls mottos de la sardana.

Com qu' entre lo bo sempre hi ha meller, hem de citar las sardanas tituladas *Fresca matinada*, *De bon mati* y *Pom de flors*.

Dels concerts poch es lo que podem dirne: alguns solistes demostraren gran domini del instrument, devant citarse 'l notable concertista de fiscórn, D. Narcís Martí conegut per en Sisó de Cornellá.

La orquesta de la vila que dirigeix D. Enrich Casademont complí molt bé son comés: esmerantse molt més qu' en altres ocasions.

L' aspecte dels cafès y cassinos igual qu' altres anys.

Y ja creyem haver donat una idea de lo que ha sigut aquest any la nostra Festa Major.

El diumenge passat el tren que surt d' aquesta vila á dos quarts de tres de la tarde, no pogué passar de Vall-llobrega, degut á que la màquina tingué desperfectes de consideració.

Feya molt y molt temps que los trens mar-

xavan ab tota regularitat y es de suposar que continuarán igualment d' avuy endavant, ja que la interrupció ocorreguda fou motivada per causas imprevistas.

Havem tingut el gust d' extrényer la ma á nostres estimats amichs els escriptors D. Salvador Albert, colaborador de LA SENYERA, y D. J. Portals y Presas.

Igualment ha visitat nostra redacció 'l director de la orquesta Montgríns, també amich nostre, D. Pere Rigau.

Se 'ns ha dit per personas que mereixen crèdit, que durant els dies de la passada Festa Major, s' ha jugat als prohibits.

Com que la nostra vocació periodística no 'ns porta al extrem d' entrar en llochs qu' ens repugnan, no podem assegurar baix nostra paraula, la certesa dels rumors que corrian. Pero si podem afirmar que vegérem algúns tipos que portan marcada en la cara 'l baix ofici á que 's dedican; quins tipos no 's deixáren veure en las sardanas y demés diversions honestas.

Ademés, al sortir del ball, un redactor de LA SENYERA vegé á un tipo que en una acera y ab un mocador per tapet, feya 'l joch de las tres cartas, ab el que segóns els rumors s' en ha endut més de dos cents duros.

Per si á las autoritats no han arribat aquests rumors, n' havem donat compte en las columnas del nostre setmanari.

Y ja que havem tingut de parlar de un vici, hem de dir que, respecte de un altre, no s' han tingut en compte las disposicions de nostra primera autoritat, que fa poch havia deixat la cuestió resolta.

Parlem també pe 'ls rumors qu' hem sentit.

El dilluns á la tarda 'l cel ens regalá una abundant pluja: l' ayqua que passava pe 'l carrer Major semblava un riu; de tal manera, qu' era molt difícil passar de una acera á l' altra; y encara era més difícil atravesar el carrer de Montjuich, en la cantonada ab el primerament citat.

Al contemplarho desde la porta de la Redacció 'ns convencérem de la necessitat de que 's posi una passera entre la casa ahont té la tenda l' Enrich Casademont y la qu' es propietat del senyor Calvet.

Aquesta setmana, ha sortit de Palamós Mossén Carles Januer, vicari qu'ha sigut de nostre església parroquial durant mes de dos anys.

Segons nostres informes ha anat á Palafrugell á ferse carrech del benefici pera 'l que fou nombrat ja fa algun temps.

Per R. O. de la Direcció General de Obras Públicas ha sigut aprobat lo projecte reformat de la travessia de Calonge, de la carretera de Palamós á San Feliu de Guixols.

Varias personas se 'ns han queixat del gran abús que, en alguns llochs de la costa, se fa dels petardos, pera agafar peix.

De continuar així les coses no seria estrany que dintre un període de temps mes ó menys llarg, desaparegués d' aquestas aiguas, tota classe de peix.

La nit del dimecres se ballaren sardanas en la Plaça de San Pere, regnant allí, ab tal motiu, molta animació.

Havém rebut los preciosos *Goigs de Nuestra Señora de Montserrat*, lletra del llorejat poeta Mossén Jascinco Verdaguer, Pbre. y música de D. Francisco de P. Laporta, premiats en lo Certámen de la *Joventut Católica*, de Barcelona, l' any 1880.

Están impresos ab elegancia per la tipografia de L' Avenç y en sa portada hi campeja una vista de la célebre montanya catalana y de son monestir.

Agrahím la atenció.

Nostre confrare «Lo Trapacer» de Sant Feliu de Guixols, ha publicat en son darrer número lo retrato de qui fou en vida lo Director de nostre setmanari, En Francisco X. Bonet, condolentse ab sentidas paraulas de tan irreparable pérdua.

Ha visitat nostre Redacció nostre amich y compatrici en Primitiu Lloveras, que resideix á Brusselas, á quina ciutat pensa tornar dintre breus días.

Molt nos plau haver tingut ocasió de saludarlo.

Lo número 8 de la notable revista *Catalonia* conté 'l següent sumari:

Un benefactor polític, per Alfred Opisso.—Conjugal, per Jaume Terri.—Yfigenia á Tauri-

da (acte primer). Tragedia de Gœte. Traducció de Joan Maragall.—An el meu fill, per J. Massó Torrents.—La venda del Musseu-Armeria Estruch, per S. R.—La sessió de l' Ateneu en memoria d' en Marian Aguiló, per J. M.—Biблиография, per J. P. J.—Revista de revistes, per J. P. J.

Los gravats que ilustran l' article «Un benefactor polític» representan á n' *En Gladstone llegint*, *Retrat den Gladstone*, *En Gladstone pronunciant davant del Parlament el gran discurs á favor del «Home Rule» y Castell de Hwarden, Propietat i residència den Gladstone.*

En eix mon un ser tenia
á qui aymaba verament
y aqueix ser n' era la mare,
la mareta del cor meu.

Lo jorn que orfe vaig quedarne,
¡euánta angoixa y desconsol!
¡quín afany de misticisme,
y quín pensar en la mort!

Mes avuy per ditxa meva
un altre amor n' he trobat
tan pur, que al amor iguala
del ser que tant m' estimá.

AGUSTÍ MONTANER.

Certamen literari d' Olot

RESUMEN DEL CARTELL

Flor Natural.—A la mellor poesía de tema lliure.

Una ploma d' or.—A la mellor poesía sobre un fet històrich del Principat ó de la comarca olotina.

Un objecte d' art.—A la mes inspirada oda al insigne Fontanella.

Un objecte d' art.—Al travall que millor descriga 'l tema: La educació com base y fonament del verdader progrés dels pobles.

Una obra d' art.—Al millor travall que versi sobre las ventatges que reportaria á Catalunya la implantació de la Autonomía.

Una imatge en cartró-fusta.—A la més inspirada poesía mística de tema lliure.

Una obra d' art. — Pera la mellor poesia humorística, sobre la mania de certa gent que, seguent catalans, parlen en castellà per tot dia.

Un estudi al oli. — Pera que sia adjudicat á la mellor prosa sobre una costum típica de la terra catalana ó de la comarca olotina.

Una obra original del escultor D. Miquel Blay, á la mellor poesia de tema lliure.

Un estudi al oli. — A la mellor poesia lírica de tema lliure.

Un quadret. — A la mellor colecció d' articles literaris, tema lliure.

Un quadro panorámich dels Pirineus. — A la mes bonica y desconeuguda llegenda ó tradició catalana.

Un quadro. — Al mellor travall en prosa sobre una costum de nostra encontrada.

Un quadro. — A qui mellor descriga, en prosa ó vers, la poesia dels camps.

Un estudi al oli. — Al mes original monòlech.

Un busto de terra cuya. — A la mellor coleccioneta de poesias ó articles de carácter descriptiu, ó be á la mes inspirada poesia que versi sobre un dels hermosos lemas de Patria, Fé y Amor.

Una obra d' art. — Al mellor travall en prosa que versi sobre 'l tema *la lluyta per la vida*.

Una escultura. — A la mellor poesia humorística de tema lliure.

Un estudi al oli. — A qui mellor descriga *la posta del sol*, en prosa.

Una obra d' art. — A la mes enérgica poesia de carácter patriòtic.

Una obra pictòrica, d' un artista olotí. — Al que mellor glosi, en forma humorística y en vers, las delicias de llevarse dematí, per qui està acostumat á llevarse tart.

Una obra d' art. — Al mellor travall en prosa sobre un tema qualsevol de música, art, ó literatura.

Una riquísima paleta de noguera. — Premi Musical. Al autor de la mellor cansó, catalana, d' acort ab las bases següents:

1.ª La cansó ha d' ésser original, escrita en forma de *romança* per lo que atany á la extensió, á una veu y ab acompañament de piano.

2.ª Tant la tonada com la lletra deurán tenir marcat sabor de la terra, flaire de ginesta y romaní.

3.ª La lletra deurá tenir lo sabor de muntanya, tema lliure, no exigintse que sia inédita.

4.ª Lo mateix jurat literari, assessorat de las personas que creguí aptes, donará 'l veradicte.

5.ª Publicat lo fallo, podrá l' autor premiat deixar l' anòmin si te á be dirigir per si mateix los ensaigs de sa composició, que deurá ésser cantada y executada en l' acte del Certamen.

Bases: Los travalls harán d' ésser inedits y escrits en catalá, y serán remesos al Secretari del Jurat calificador, carrer del Tura, N.º 1, 3.er, avans del dia 1.er d' Agost.

No s' entregaran los premis sinó al autor ó á la persona per ell indicada previament.

Lo Jurat calificador lo constituirán D. Francesch Mateu, President; D. Ramón Masifern, Vis-President; D. Joseph Xutglar, y D. Joseph M.ª Aguirre, Vocals; y D. Joseph Berga Boada, Secretari.

Registre civil

NAIXEMENTS

Noys.	3
Noyas.	0
Total.	3

DEFUNCIONS

Francisco Balaguer Pagés, 4 anys

REGIONALS

Algúns artistas que forman la agrupació «Teatre Intim» donarán una representació de la «Ifigenia» de Goethe que ha traduït al català D. Joan Maragall.

La Asociación literaria de Gerona ha publicat la convocatoria pera 'l certamen que se celebrarà aquest any, 'l dia primer de Novembre. Las composicions deurán ser entregades abáns del primer d' Octubre al Secretari de la Asociació D. Emili Grahit.

Segurament cridará la atenció dels intel·ligents en música, la gran Missa de Requiem composta per 'l Mestre Morera, director de «Catalunya Nova» societat coral que cantarà la dita Missa.

L' Ajuntament de la Comptal ciutat ha demanat novament al Gobern, autorisació pera comprar la propietat del projecte Baixeras, referent á la reforma interior de Barcelona.

La Aduana de Port-Bou ha informat en sentit favorable la instancia que s' formulà demanant la habilitació de la platja de Llafranch.

El diumenge passat se celebraren à Barcelona, ab un temps magnífich, las regatas organitzades pe l' *Real Yacht-Club*.

En la primera serie s' disputaven els premis els yachts majors de dues toneladas, essent el tragecte de nou millas ó sia tres voltas al trángul. El primer premi s' adjudicà à «*Atlant II*», guanyá 'l segón, «*Conqueridor II*» y 'l tercer «*Nitetus*».

En la segona serie lluytaren els yachts menors de dues toneladas, guanyant els premis per l' órdre següent: «*Niobe*», «*Maria Luisa*» y «*Atlant I*».

Ademés s' adjudicaren la Copa Nacional, ofrena dels senyors Macandreu y Magnantan y la Copa del President del R. Y. C. al yacht «*Atlant II*»; y la Copa de D. Alfredo Masistany al nomenat «*Niobe*».

Casi totes las embarcaciòns que han obtingut premi, han sigut construïdas en los tallers dels nostres amichs J. Burrell y G.^a, à n' els quals felicitem de tot cor, fent extensiva la felicitació als tripulants, als ofertors de premis y al Real Yacht Club, quina societat tants esforços fa pera 'l foment del sport nàutich. (1)

Desde el dia primer d' aquest mes ha quedat establert un servei de carruatges entre Llagostera y Caldas de Malavella, combinat ab las horas d' arribada y sortida dels trens correus de Tarragona à Barcelona y Fransa y de Girona à San Fetiu de Guixols.

Pròximament se publicarà à Barcelona una obra de caràcter històrich relativa à la armada catalana durant lo gloriós període de la Confederació catalana-aragonesa. L' autor de la obra, conegit escriptor é historiògrafo, s' proposa presentar dita publicació profusament ilustrada y enriquida ab considerable aplech de documents inèdits, especialment dels sigles XIII y XIV. La oportunitat ab que sortirà à llum la monografia esmentada respon del èxit que esperém pera la mateixa, donchs que no podrà ser de més *actualitat* aquell travall en las presents circumstancies, donant motiu à tristes comparacions y ensenyansas eloquèntissimas.

(1) Per excés d' original tinguérem de retirar las regionals del número anterior desde 'l coméns fins à la present nota.

En la gran fàbrica farinera que construeixen en la carretera de Barcelona los senyors «Encesa y Companyia» de Girona, ha onejat la bandera catalana en senyal d' haverse cubert l' edifici.

EXTRANGER

A Grecia ha passat un fet altament curiós que demostra fins ahont pot arribar l' amor patri.

Per la comissió internacional de delimitació de fronteras entre Turquia y Grecia, sols un poble, Koutzonphlianis, ha sigut cedit als turcs. Los habitants d' aquest poble no s' han conformat en cambiar de nacionalitat. Sense consultar à ningú, s' han reunit en la iglesia y desde allí s' han dirigit al cementiri del poble, han obert las tombas y han ficat dins de sachs los ossos que en elles hi havia. Han transportat las reliquias de sos passats à una terra que deu seguir essent grega y després tots los habitants del poble han tornat à aquest, han carregat en animals y carrets tots los pobres mobles y demés objectes que han pogut endurser y tots plegats han emprès lo camí de Grecia, després de calar foch pels quatre costats à Koutzonphlianis que fou aviat un munt de cendres. Han sigut obertas suscripcions pera aixecar un nou poble del mateix nom en territori grech. Mentrestant lo govern ha distribuit queviures y fa construir barracas prop del punt ahont s' aixecarà lo nou poble. No faltarà qui 's burli de la senzillesa d' aquesta pobre gent; pero las personas de cor noble admiraran à aquests grechs que tant gran proba acaban de donar de son patriotisme.

Secció Comercial

Desde 'l dia 21 de Juny lo moviment de nostre port ha sigut lo següent:

ENTRADAS

De Bilbao y escalas, vapor «Cabo Trafalgar», de 1198 tons., cap. Lersundi, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Montserrat», de 38 tons., patró Berta, ab efectes.—De Algeciras, bergantí goleta «Príncipe», de 170 tons. cap. Mingot, ab suro.—De Valencia, llaud «Maria», de 70 tons., patró Pérez, ab efectes.—De Torrevieja, goleta «Unión», de 67 tons., cap. Maspons, ab sal.

DESPACHADAS

Pera Cette y Marsella, vapor «Cabo Trafalgar», ab efectes.—Pera Valencia, polacra goleta «Teresa», ab efectes.—Pera Motril, polacra goleta «Joven Juanito», ab efectes.—Pera Barcelona, llaud «Manuelito», ab efectes.

J. C. C.

Obras

catalanas, publicadas per **L'**
AVENÇ, se venen á casa
d' en OCTAVI VIADER, de
Sant Feliu de Guixols.

Imprenta y Encuadernació DE OCTAVI VIADER

Gran assortit de llibres per el comers, Copiadors de Cartas y Telegramas.

Objectes pera escriptori de primera marca y bons preus.

Etiquetas pera mostras de taps: de cartulina blanca, á 1 pesseta 100; de cartulina alemana, á 1'50 pessetas 100; de tamanyo gran, á 3 pessetas 100; papé-tela, á 5 pessetas 100.

Capsas y sarróns pera mostras de taps, gran assortit.

DEMANAR MOSTRAS Y PREUS

FABRICA DE GORRAS Y CORBATAS DE **Pere Berta**

Carrer MAJOR, 32.—PALAMÓS.

Estém acabant de confeccionar un variat y complert assortit en gorras d' estiu de la més alta novetat.

CINTURÓNS per senyoreta, de gust últim y confec-ció esmerada.

CAMISAS, CORBATAS, COLLS y PUNYS de fil, etc.

Novetat, Varietat, Baratura.

LLIBRERIA Y CENTRE DE SUSCRIPCIONS

DE

Salvador Plaja Villena Palamós.

Se serveixen tota mena d' obras á la bestreta y á plassos.

Representant á Palamós de la societat de Informes comercials y cobros atrassats, comisións, consignacions y representacions dels senyors

SATORRES y MADRENAS,
de BARCELONA.

J. BURELL & Cia

CONSTRUCTORS

Vila y Vilá, 117.—BARCELONA

Especialitat en Yachts,

Llanxes de vapor, Remolcadors, Canúas, Canots, Llanxes de Salvament, etc.

TALLER DE VELAMEN

Únich á Catalunya y á Espanya pera Yachts, tendas pera 'l camp, bany, cassera, etc.

Lonas inglesas y del pais

Direcció telegràfica, «**YACHTS**», BARCELONA

Casa constructora del bot de salvament de Sant Feliu de Guixols.

YACHTS fets per J. Burell: **Nitetis, Atlant II, Atlant I, Niobe, Conqueridor I, Conqueridor II**, del Real Yacht Club de Barcelona.

NIOBE, constructor Burell, 3 primers premis.

Els Quatre Gats

Carrer de Montesión

Barcelona.

Local artístich. Café y begudas
d' inmillorable calitat.

La visita á ELS QUATRE GATS
es indispensable á tot bon "touriste,"

Excelent cuyna catalana.

Impronta i Llibreria de L' AVENÇ
DE
Massó, Casas & Elias

Ronda de l' Universitat, 4.—BARCELONA

—
Cançons catalanes, harmonisades per
Enrich Morera.

Sant Ramón, Plany, El comte Arnau, El Rossinyol, Montanyes de Canigó, Els Segados, etc.

Una, dos rals.

VENDA

Se ven una casa de molt bonas condicions,
situada á la Plassa de Sant Pere, d' aquesta
vila.

Informarà D. JOAQUIM PUIGMACIÀ, far-
macèutich.—**PALAMÓS.**

ENCUADERNACIONES

Se fan de molt artísticas y económicas.—Es-
pecialitat en la encuadernació HOLANDESA-
ESPAÑOLA.—Se compran llibres usats.

Octavi Viader

Rambla de A. Vidal.—S. FELIU DE GUIXOLS

SASTRERIA

LAS DOS AMÉRICAS
DE
JOAQUIM DAURA

13, UNIÓ, 13.—BARCELONA

Temporada d' ESTIU

Novetats del país y extrangeras.

Gran y variat assortit en

Géneros de color

Lanillas.
Cheviots.
Estams.
Meltons.

Géneros negres y blaus

Jergas.
Vicuñas.
Estams.
Armoures.

Gran assortit ab **PIQUES** per armillas y **ALPACAS** negras y de colors.

Actualment s' trova visitant 'ls pobles de **Palamós, Sant Feliu de Guixols y Palafrugell.**

MEDICAMENTS ACREDITATS

Recomenats per la Ciencia Médica

Xarop de Hipofosfits GIMBERNAT

El millor de 'ls tònichs reconstituyents coneguts, obre l' apetit, cura la *anèmia clorosis* (color: pàlits), enfermetats medulars, *histerisme, insomni*: de efectes sorprendents en las convalescències: frasch **10** rals.

Xarop de Fosfat de Cals Gelatinós GIMBERNAT

De gust agradable com l' horchata, util per afavorir lo desarollo oseo y en la curació del rauquitisme y escrofulisme, recomenable en los **embarasos y lactancia**: frasch **6** rals.

Vi de Nou de kola GIMBERNAT

Poderós aliment d' estalbi, regulador del cor, estimulant de las funcions digestivas y despertador de tot organisme empobrit: preu **8** rals.

Vi Iodo Tánich fosfatat

De mellors resultats que l' **oli de fetje de bacallá** en la tisis, escrofulisme, debilitat general y menstruacions penosas: preu **8** rals.

Licor dinamogénich GIMBERNAT

A base de Morruol (principi actiu del oli de bacallá nogal y lacte fosfat de cals: frasch **12** rals.

Pastillas GIMBERNAT Cloro-boro-sódicas á la Cocaina

Contra las enfermetats de la boca, y laringe. Conservan la veu y evitan la fatiga: preu **8** rals.

Venta al por mayor. Farmacia del autor, Conde del Asalto, 14, Barcelona

DETALL EN TOTAS LAS FARMACIAS

PALAMÓS, D. JOAN VILAR, FARMACEUTICH.

La Senyera

Setmanari catalá

Redacció y administració,
Carrer MAJOR, 27.—PALAMÓS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, tres mesos.	1,50	pessetas
Fora,	2'00	"
Estranger y Ultramar, 1 any	12'00	"
Número solt.	0'15	"

Anuncis y comunicats, á preus convinguts.
No 's tornarán 'ls originals.

Pasteria inglesa

D' EN

Alfons Vilarasau
Carrer de PELAYO, 6, bis.
BARCELONA

Especialitat en **lunchs**.

Se recomena á tots los estudiants. Als que sian fills de PALAMÓS y ensenyin LA SENYERA, gran rebaixa de preus. Un *bard*, 0'10 pessetas.

Establiment de Félix Pla Garriga

Antiga casa d' en PIÁCIDO

Carrer MAJOR, N.º 32 y 33.—Palamós

En aquesta acreditada botiga trobarán sempre tot lo relatiu á CONFITERIA, COMESTIBLES, DROGAS, BATERIA DE CUYNNA, LÓSA, CRISTALL, PARAGUAS, OBJECTES D' ESCRIPTORI y altres més **Seccions** ja coneigudas del públic.

S' ha rebut un complet y elegant assortit de **sombrillas** de tots tamanys y classes, **vansos japonesos** y d' altres classes, inclús de dol.

A pesar de la molta puja dels cambis, com ningú ignora, sols he posat un petit augment al preu d' alguns objectes.

Preu fícs.

Estampa d' en Octavi Viader.—Sant Feliu de Guixols.